

Oud-deken van Bierbeek Fons D'Hoogh mag terugblikken op een rijk gevuld priesterleven. In het hart daarvan staat de kerkvernieuwing van de jaren 1960, waaruit vele nieuwe initiatieven ontsproten.

'Kerkelijke duizendpoot' is dan ook zijn bijnaam. Als bezieler gezegend met talenten en vriendschap, bleef Fons D'Hoogh toch niet gespaard van tegenslagen.

Lieve Wouters

'Zelfs in mijn donkerste dagen twijfelde ik nooit'

ONUITGEPAKTE verhuisdozen staan nog her en der in de pastorie van de Sint-Gertrudiskerk in hartje Leuven.

Fons D'Hoogh vierde net zijn gouden priesterjubileum. Met zijn 76 jaar was de tijd gekomen om met pensioen te gaan en de dekenij in Bierbeek te verlaten. Een tijd om zijn nieuwe motto eer aan te doen: *goed is gelijk aan 'veel', maar veel is niet gelijk aan 'goed'*. „Als een pastor in een ziekenhuis veel mensen bezoekt, heeft hij niet noodzakelijk iets goeds gedaan. Maar als hij twee goede gesprekken had, dan heeft hij veel gedaan. Mensen wensen me toe dat ik nu mag genieten. Daar wil ik me dan ook op toelagen. Ik wil niet meer veel doen zoals vroeger. Maar wat ik doe, wil ik goed doen.”

Pastor en animator noemt hij zich, maar dat neemt niet weg dat Fons D'Hoogh intussen belangrijke beleidstaken op zich nam. Een jaar na zijn wijding in 1958 ging hij aan de slag als professor in het seminarie van Mechelen. Op vraag van kardinaal Suenens zette hij in 1964 samen met Herman Servotte en Maurice Andries in Leuven de schouders onder het nieuwe seminarie Johannes XXIII. D'Hoogh stond ook aan de wieg van de Katholieke Jeugdgraad, was directeur van Caritas Vlaams-Brabant en Mechelen en bezieler van het centrum Bremberg in Haasrode. In 1992 werd hij deken van Bierbeek nadat hij een jaar voordien was aangesteld als pastoor van Blanden.

– Was u een gelukkige priester?

Heel gelukkig, nog altijd. Al ging ik enkele keren door een donkere periode. Van mijn moeder kreeg ik een goed karakter en een positieve instelling mee. Ze verloor haar man, een spoorwegaarbeider, toen hij 53 was. Twee zonen overleden toen ze in het laatste middelbaar zaten, één dochter op nog jongere leeftijd. Een ander kind was doof. Ondanks al die tegenslagen kon ze gelukkig zijn. Het geloof maakte haar gezond, gelukkig en sterk. Dat zit ook in mij. Nooit heb ik ten gronde getwijfeld, zelfs niet in mijn donkerste perio-

de, en dat tot mijn eigen verbazing. Als een zee die in de diepte rustig is, ook al stormt het aan de oppervlakte.

Ik vergelijk de geloofsinhoud graag met een wegenkaart. Er zijn veel zijwegen en sommige daarvan lopen dood en velen zijn van heel ondergeschikt belang. Maar de hoofdweg is eenvoudig en zeker: God is er als liefde en trouw. Jezus Christus is met ons bezig om alles nieuw te maken. Dat is mijn houvast. Of misschien zou ik beter zeggen: daarmee houdt God mij vast.

– Hoe overwon u uw depressie?

Het begon met een gewetens-

kwestie over een beslissing die we in groep hadden genomen, maar waar ik mijn twijfels bij had. Dat bleef aan me vreten. Ik sliep niet meer goed, maakte me steeds meer zorgen. Na een succesvol pastoraal leven verzeilde ik in een zware depressie die twee jaar duurde. Het is niet vanzelfsprekend om daar als priester voor uit te komen, maar ik zeg het, omdat velen er troost in zullen vinden. Er rust nog altijd een taboe op depressie. Hoe kan een gelovige, succesvolle priester nu depressief zijn? Maar ik zeg je, een gelovige staat niet buiten de strijd van deze wereld. Hoeveel vrienden je ook hebt, soms ben je gewoon heel

eenzaam en kun je je waardeloos voelen en verloren.

Met een nieuwe psychiater, een parochiaan nog wel, en nieuwe medicatie geraakte ik er heel plotseling uit. Ik noem het een wondergezening, te danken aan het vertrouwen dat de dokter in mij had. „Niet u bent ziek, de hele samenleving is ziek”, zei hij. Hij besliste om geen analyse te doen, zei dat ik de kracht in me had om dit te overwinnen en beloofde me sterk te maken. Hij luisterde naar mij zonder iets op te schrijven, maar ook zonder er iets van te vergeten.

– Op dezelfde manier was u zelf ook velen nabij.

Een leraar Nederlands liet ons ooit een opstel schrijven met als titel een citaat van Ibsen *De sterkste man is diegene die alleen staat*. Wat heb ik toen een vlammeende reactie geschreven! Ik heb anderen rond mij nodig en ben heel gelukkig dat ik altijd de juiste mensen op het juiste moment mocht tegenkomen. Na dat voorval werd ik me ervan bewust dat ik ervoor wilde zorgen dat mensen nooit alleen kwamen te staan.

– Wat inspireert u daarbij?

Er is een heel mooie uitdrukking, maar ik weet niet meer van waar ik ze heb: op wacht staan bij mekaar eenzaamheid. Aan de buitenkant van een deur zit geen klink. Je kunt niet zomaar binnenkomen in iemands verdriet. Er is ook moed voor nodig om er niet van weg te vluchten in je machteloosheid. Op wacht staan dus, en zorgen dat de persoon aan de andere kant de deur niet verschrikt dichtslaat als hij zich eenmaal buiten waagt.

In de Bremberg in Haasrode gaven we heel wat cursussen over dat thema. Van 1968 tot 1992 hadden we er een soort tafelgemeenschap met enkele priesters en zuster Gregoria. Aan haar heb ik ongelooflijk veel te danken, tot op vandaag en hopelijk nog lang. Zij vond de 'cultuur van de stilte' uit

die we daar probeerden te beleven en aan te bieden aan rouwenden en ziekenhuispastores.

Een andere uitspraak die me inspireert, komt van Dietrich Bonhoeffer: „Wij moeten mensen niet beoordelen op basis van wat ze zeggen of doen, maar op wat ze hebben meegemaakt.” In mijn eigen familie speelde zich ooit een gezinsdrama af. Een neef vermoordde zijn tweede vrouw en vervolgens zichzelf. Op de begrafenis citeerde ik deze zin uit Bonhoeffer.

Drie jaar later herhaalde zijn dochter me die woorden. Ze hadden haar enorm aangegrepen en getroost.

– Als jonge priester maakte u de vernieuwing van het Tweede Vaticaans Concilie mee. Hoe beleefde u die periode?

Leken ernstig nemen en samen verantwoordelijkheid dragen, vond ik als pastoor enorm belangrijk. Als verantwoordelijke van Caritas baande ik de weg voor godsdienstwetenschappers naar het ziekenhuispastoraat en werkte ik mee aan een degelijk statuut voor hen. In die periode schreef ik met Harry Gielen, Marcel Bodson en Jan De Broeck een pastorale gids voor de verzorgingsinstellingen van Caritas.

Maar na het concilie volgde ook ontgoocheling en een stroom uitredingen. Met enkele collega's richtten we de priestergroep *En toch* op. We wilden elkaar en de mensen inspireren om erin te blijven geloven: niet alles van het concilie zou uitkomen zoals het neergeschreven stond in mooie teksten, maar we zouden het alle kansen geven.

Dat woord 'en toch' is voor mij de samenvatting van de Bijbel, boek van hoop en van vertrouwen dat God, de Vader van Jezus, altijd nog een weg weet. Dat de liefde het laatste woord zal hebben. In dat vertrouwen houden wij stand, niet omdat we zelf zo flink zijn, maar omdat we in Jezus' spoor telkens weer overeind getrokken worden.

Fons D'Hoogh staat in de strijd van deze wereld. © Hugo Maris